LLEÓ XIV

AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 21 d'octubre de 2026

Catequesi. Els documents del Concili Vaticà II.
IV. Constitució pastoral *Gaudium et spes*.
6. El compromís amb la família en la societat d'avui (GS 47-52)

Benvolguts germans i germanes, bon dia i benvinguts,

La primera cosa que us vull dir és: «Gràcies!» Gràcies pel suport de les vostres pregàries. Gràcies a Déu per la seva generositat. Renovem tots la nostra confiança en la bondat i la misericòrdia de Déu.

La constitució pastoral *Gaudium et spes* (GS) del Concili Vaticà II, després d'haver explicat, a la primera part, la dignitat de la persona i la seva vocació en el món, a la segona part, «il·luminat per l'Evangeli i per l'experiència humana», pren en consideració alguns dels problemes contemporanis més urgents (cf. GS 46). En primer lloc, l'atenció se centra en el matrimoni i la família, amb la convicció que «la salvació de la persona i de la societat humana i cristiana va estretament unida a la bona situació de la comunitat conjugal i familiar» (GS 47).

Amb aquesta finalitat, la constitució no es limita simplement a reiterar els valors i les finalitats del matrimoni, sinó que en planteja una concepció renovada com a «íntima comunitat de vida i d'amor conjugals» (GS 48). Amb la integració de la dimensió jurídica del matrimoni com a contracte, es reconeix el fonament d'aquesta unió en el «contracte conjugal», entès com l'«íntima unió, en tant que donació mútua de dues persones» (*ibid*). La donació recíproca de l'home i de la dona, de manera que «ja no són dos, sinó una sola carn» (Mt 19,6), motiva l'exigència de la «plena fidelitat» i de la «indissoluble unitat» dels cònjuges, i troba una expressió viva en la procreació i en l'educació dels fills (cf. GS 48). Reflex de la Trinitat divina, l'amor conjugal i parental, gràcies al sagrament del matrimoni, «és governat i enriquit per la virtut redemptora de Crist», per tal que els cònjuges puguin estimar-se l'un a l'altra «com ell estimà l'Església i es donà per ella» (*ibid*.).

Després d'haver il·luminat la realitat del matrimoni amb la llum de l'amor de Crist, que és la veritat de l'amor humà i diví, *Gaudium et spes* dirigeix l'atenció a l'amor conjugal i a la fecunditat matrimonial. L'amor conjugal no es limita a l'atractiu eròtic —que també en forma part—, sinó que abraça tota la voluntat dels esposos, revifa el seu afecte i s'expressa mitjançant sentiments i gestos de tendresa (cf. GS 49). Aquest amor abraça el bé de tota la persona de l'home i de la dona, iguals en dignitat; impregna la vida dels cònjuges i troba expressió en els actes exclusivament propis del matrimoni (cf. *ibid*.). L'especial intimitat dels esposos significa l'amor integral de persona a persona, afavoreix el do recíproc i enriqueix la seva alegria mútua. (cf. *ibid*.).

La fecunditat de l'amor conjugal, a més, s'expressa en la procreació dels fills, «el do principal del matrimoni» (GS 50). Transmetent i educant la vida humana, que mai no ha de ser descartada, els esposos es converteixen en «col·laboradors de l'amor de Déu creador i com els seus intèrprets» (*ibid*.). Cridats a aquesta responsabilitat humana i cristiana, ha de regir-se per un judici recte per allò que fa referència al seu propi bé i al

dels seus fills, ja nascuts o encara pendents de venir. Aquest judici que, en darrer terme, els esposos han de formar personalment davant Déu, exigeix que la seva consciència s'ajusti a la llei divina, interpretada pel Magisteri de l'Església a la llum de l'Evangeli (cf. *ibid*.).

La valorització de la comunió amorosa i de la fecunditat procreativa en el matrimoni porta el Concili a excloure que pugui haver-hi «contradicció real entre les lleis divines de transmissió de la vida i el foment de l'autèntic amor conjugal» (GS 51), i a afirmar, en canvi, que «quan es tracta de posar d'acord l'amor conjugal amb la transmissió responsable de la vida» s'ha de mantenir en un context de veritable amor «el sentit integral de la mútua donació i de la procreació humana» (*ibid*). D'això en segueix que «des de la concepció, la vida ha de ser protegida amb el màxim de cura», i es rebutja «l'avortament i l'infanticidi»; i que «els mateixos actes propis de la vida conjugal, ordenats d'acord amb l'autèntica dignitat humana, han de ser tractats amb el màxim de respecte» (*ibid*.).

L'ensenyament de la *Gaudium et spes* sobre la comunitat conjugal i familiar arriba així a subratllar la funció social de la família, que defineix com «una escola de més rica humanitat» i «base de la societat» (GS 52), i recorda a tots aquells que tenen responsabilitats socials, especialment en l'àmbit polític i cultural, el deure de «contribuir eficaçment a fomentar el matrimoni i la família» (*ibid*.)

Estimadíssims, aquest compromís és més urgent que mai. L'Església ho sap bé, com ho demostra la sol·licitud pastoral dels Papes que s'han succeït després del darrer Concili, fins la doble Assemblea sinodal volguda pel papa Francesc, sobre la qual han dialogat, recentment, els caps de les Esglésies orientals catòliques i els presidents de les conferències episcopals. Que la Sagrada Família de Natzaret ens il·lumini en el camí i protegeixi les famílies d'arreu del món.